

конгресу петлюрівців в Україні. – К., 1996. – 20. Сідак В. Національні спецслужби в період Української революції 1917–1921 (невідомі сторінки історії). – К., 1998. – 320 с. 21. Ковальчук М. Невідома війна 1919 року. Українсько-білогвардійське збройне протистояння. – К., 2006. – 590 с. 22. Волков С.В. Энциклопедия Гражданской войны. Белое движение. – М., 2002. – 671 с. 23. Савченко В.А. Двенадцать войн за Украину. – Харьков, 2005. – 415 с. 24. Bruski J. Rada Republiki – parlament Ukrainskiej Republiki Ludowej na uchodźstwie (luty – sierpień 1921 r.) // Polska I Ukraina. Sojusz 1920 roku I jego następstwa. – Toruń, 1997. – S. 337–347. 25. Bruski J. Petlurowcy. Centrum Państwowe Ukrainskiej Republiki Ludowej na wychodźstwie (1919–1924). – Kraków, 2000. – 600 s. 26. Grunberg K., Sprengel B. Trudne sąsiedztwo. Stosunki polsko-ukraiński w X–XX wieku. – Książka i Wiedza, 2005. – 832 s. 27. Hupert W. Walki o Lwów (od 1 listopada 1918 do maja 1919 roku). – Warszawa, 1933. – 263 s. 28. Hupert W. Zajęcie Małopolski Wschodniej i Wołyń w roku 1919. – Lwów–Warszawa, 1928. – 107 s. 29. Karpus Z. Wschodni sojusznicy polski w wojnie 1920 roku. – Toruń, 1999. – 230 s. 30. Krzastek N. Wojna polsko-rosyjska 1919–1920. – Warszawa, 1995. – 22 s. 31. Klimecki M. Polsko-ukraińska wojna o Lwów i Wschodnią Galicję 1918–1919 r. Aspekty polityczne i wojskowe. – Warszawa, 1997. – 278 s. 32. Krotki M. Ukraińska Armia Halicka. 1918–1920. – Toruń, 2002. – 224 s.

УДК 355.232(477)

В.М. Артюх, І.В. Толок, Є.М. Ващенко

Головне управління особового складу Генерального Штабу Збройних сил України, м. Київ

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ КОНЦЕПЦІЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ З ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

© Артюх В.М., Толок І.В., Ващенко Є.М., 2008

Висвітлено стан реалізації завдань Концепції кадрової політики з підготовки військових фахівців, проаналізовано причини неякісної підготовки випускників до служби у військах та надаються рекомендації щодо покращання практичної складової військового навчання.

The article analyses the state of the realization of tasks of staff policy conception in the military specialists training, the causes of the poor-quality training of graduates for military service are considered and the recommendations for the improvement of practical training are given.

Актуальність дослідження визначається тим, що тема виконання державних програм кадрового будівництва в Україні належить до найменш вивчених у вітчизняній воєнній науці. Це пояснюється тим, що історичний процес військового будівництва в Україні ще триває.

Мета роботи – проаналізувати, як реалізуються завдання кадрової політики з підготовки військових фахівців у світлі прийнятих керівних документів.

Досягнення цієї мети передбачає вирішення таких завдань: визначення стану наукової розробки цього питання, встановлення залежності процесу підготовки військових фахівців від різноманітних чинників, які впливають на загальне будівництво Збройних сил України, аналіз практичного втілення положень Концепції кадрової політики у життя військ.

Починаючи з 1995 р., в Україні було розроблено багато програмних документів, метою яких було удосконалення структури Збройних сил. Істотним недоліком було те, що вони були розроблені без урахування тенденцій розвитку геополітичної ситуації навколо України та в світі, економічних та ресурсних можливостей держави і фактично містили перелік заходів щодо реорганізації системи військового управління та істотного скорочення чисельності військ.

Сучасні програмні документи, які визначають аспекти подальшого становлення Збройних сил в сучасних умовах, позбавлені прорахунків попередніх і містять цілісну картину подальшого розвитку Армії України, зокрема її кадрової політики.

На виконання основних заходів Державної програми розвитку Збройних сил України на 2006–2011 рр., затвердженої Указом Президента України від 27 грудня 2005 року, з метою визначення стратегічних напрямів і перспектив розвитку кадрової політики у Збройних силах України була розроблена та затверджена наказом Міністра оборони України від 27 листопада 2007 р. Концепція кадрової політики у Збройних силах України [1].

Відповідно до завдань, визначених у Концепції, одним із головних напрямів її реалізації є удосконалення системи підготовки військових фахівців за рахунок:

здійснення заходів з подальшої оптимізації системи військової освіти для підвищення якості підготовки військових фахівців та їх раціонального використання;

приведення у відповідність до реальних потреб Збройних сил чисельності та організаційних структур ад'юнктур і докторантур ВВНЗ;

визначення обґрунтованого державного замовлення на підготовку та підвищення кваліфікації військових фахівців за усіма освітньо-кваліфікаційними рівнями;

уточнення освітньо-кваліфікаційних характеристик на випускників ВВНЗ та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців з урахуванням сучасних завдань розвитку Збройних сил, вимог до бойової підготовки військ (сил), їх застосування у міжнародних миротворчих операціях і збройних конфліктах, переходу системи вищої освіти України на підготовку фахівців за схемою “бакалавр-магістр”;

вдосконалення системи підвищення кваліфікації військовослужбовців і працівників Збройних сил, а також командирської (професійної) підготовки офіцерського складу;

оновлення матеріально-технічної бази вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів шляхом реалізації плану їх забезпечення перспективними зразками озброєння та військової техніки.

Виконання цих заходів спрямоване на досягнення головної мети Концепції кадрової політики – створення умов для гарантованого та якісного комплектування Збройних сил персоналом, здатним виконувати завдання за призначенням.

Короткий аналіз рівня відповідності випускників кваліфікаційним вимогам замовників на підготовку військових фахівців для Збройних сил дасть змогу з'ясувати причини недостатньої практичної підготовленості молодих офіцерів та запропонувати заходи щодо покращання практичної складової навчання.

Якщо проаналізувати практичну підготовленість офіцерів за результатами відгуків із військ, то побачимо, що ефективне управління навчально-виховним процесом у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах ВВНЗ, вдосконалення його змісту та навчальних технологій не може здійснюватися без зворотного зв'язку із військами, без детального вивчення процесів становлення офіцера у військах.

Статистичні дані свідчать, що у 2006 р. вищими військовими навчальними закладами та військовими навчальними підрозділами ВВНЗ для потреб Збройних сил України було підготовлено 2286 офіцерів, а звільнено 2758 молодших офіцерів (у зв'язку із невиконанням умов контракту – 34, за станом здоров'я – 334, за вироком суду – 13 та з інших причин).

У 2007 р. було підготовлено 1422 офіцери, а звільнено 1428 молодших офіцерів (в тому числі за службовою невідповідністю – 4, невиконанням умов контракту – 264, за станом здоров'ям – 251, у зв'язку із вироком суду – 5 та з інших причин).

У 2008 р. підготовлено відповідно 1117 осіб, а звільнено за 10 місяців 886 молодших офіцерів.

Необхідно підкреслити, що тільки протягом останніх трьох років через невиконання умов контракту звільнено 82 лейтенанти 2006–2008 років випусків, при цьому найвищі показники звільнених офіцерів мають провідні навчальні заклади Збройних сил України – Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України “Київський

політехнічний інститут” (21 офіцер); Військовий інститут Київського національного університету ім. Т. Шевченка (20 офіцерів).

Згадаємо, що підготовка одного офіцера в середньому коштує державі 330 тис. грн. за весь період навчання, а підготовка фахівця такої дефіцитної спеціальності, як військовий льотчик, – 17 млн. грн.

Такий стан справ спонукає до детального, поглибленого аналізу відгуків із військ для з'ясування недоліків у підготовці військових фахівців, причин звільнення молодших офіцерів із лав Збройних сил та марно витрачених коштів на їх підготовку.

Головним управлінням особового складу Генерального Штабу Збройних сил України, командуваннями видів Збройних сил України було проведено аналіз відгуків на випускників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів щодо практичного виконання офіцерами-випускниками службових обов'язків за призначенням. Цей аналіз показав, що позитивні відгуки (без зауважень та пропозицій) отримано на 53 % випускників 2007 року. Кращі показники мають: Львівський інститут Сухопутних військ; факультет військової підготовки Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”; Харківський університет Повітряних Сил; Житомирський військовий інститут Національного авіаційного університету; факультет військової підготовки Подільського аграрно-технічного університету.

Відгуки із зауваженнями та пропозиціями щодо удосконалення підготовки у навчальних закладах отримано на 47 % випускників. Насамперед вони стосуються Військового інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”; Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка; Севастопольського військово-морського інституту імені П.С. Нахімова.

Отже, бачимо, що найменше зауважень до підготовки військових фахівців отримано на випускників Харківського університету Повітряних Сил, факультету військової підготовки Подільського аграрно-технічного університету, факультету військової підготовки Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” та Житомирського військового інституту Національного авіаційного університету, а найбільше зауважень та пропозицій містять відгуки на випускників Військового інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут” та Севастопольського військово-морського інституту імені П.С. Нахімова.

Аналіз отриманих зауважень та пропозицій щодо покращання підготовки військових фахівців свідчить про те, що вони мають переважно практичну спрямованість.

Так, відмічалось, що офіцери мають низький рівень умінь і навичок, які забезпечують виконання функціональних обов'язків за посадою, недосконалі навички у роботі з підлеглим особовим складом, особливо з військовослужбовцями військової служби за контрактом, виховання його, організації повсякденної діяльності підпорядкованих підрозділів. Особливо це стосується Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка; Севастопольського військово-морського інституту.

Недосконалі навички у володінні озброєнням і військовою технікою, її обслуговуванні мають випускники: Львівського інституту Сухопутних військ, факультету військової підготовки Подільського аграрно-технічного університету; Військового інституту телекомунікацій та інформатизації НТУ “Київський політехнічний інститут”; Севастопольського військово-морського інституту.

Низький рівень методичної підготовки, відсутність навичок в організації та проведенні занять, слабкі знання керівних документів, що регламентують повсякденну діяльність та організацію бойової підготовки показали випускники кафедри військової підготовки Івано-Франківського НТУ нафти і газу, Військового інституту телекомунікацій та інформатизації НТУ “Київський політехнічний інститут”.

Неглибокі знання загальновійськових дисциплін, статутів, навичок зі стройової підготовки в офіцерів Військового інституту телекомунікацій та інформатизації НТУ “Київський політехнічний інститут”; Львівського інституту Сухопутних військ; факультету військової підготовки

Подільського аграрно-технічного університету; Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка.

Особливу занепокоєність викликає те, що деякі офіцери мають низькі морально-психологічні, вольові якості, не володіють організаторськими здібностями, не вимогливі до себе та до підлеглих, вимагають постійного контролю. У цьому передують Житомирський військовий інститут НАУ, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації НТУ “Київський політехнічний інститут”, Севастопольський військово-морський інститут.

Крім того, існує низка проблемних питань і у підготовці офіцерів запасу. У 2007 та у 2008 рр. закінчили навчання за програмою підготовки офіцерів запасу 19 тисяч 900 осіб. За таких значних обсягів підготовки офіцерів запасу бажання щодо подальшого проходження військової служби у Збройних силах України виявляють лише одиниці, навчальні заклади не стали джерелом комплектування офіцерським складом армії у мирний час.

Світовий досвід будівництва національних збройних сил свідчить, що такі проблеми були притаманні арміям багатьох країн. Так, армії США, де комплектування відбувається на добровільних засадах, у свій час довелося пройти непростий шлях до сучасного стану збройних сил. За оцінками американських військових спеціалістів, наприкінці 60-х – на початку 70-х років минулого століття значно погіршився морально-психологічний стан призовників, знизився рівень бойової підготовки особового складу, поширилося ухиляння призовників від військової повинності. Також не приваблювала молодь і контрактна служба. Для перехідного періоду створення професійної армії, зокрема на першому її етапі, була характерна певна напруга: хронічний некомплект особового складу Сухопутних військ, плінність кадрів тощо [4].

Протягом 2008 р. прийнято на військову службу за контрактом 30 офіцерів запасу. З них у Збройні сили України – 15 осіб; у Внутрішні війська МВС України – 14 осіб; до Державної прикордонної служби України – 1 особа.

Якість підготовки офіцерів запасу не відповідає вимогам військової служби. Громадяни України, які отримали військове звання “молодший лейтенант запасу”, не мають виразного уявлення про виконання функціональних обов’язків за призначенням в особливий період, не володіють навичками та вміннями у застосуванні озброєння та військової техніки.

Проведений аналіз дає змогу визначити основні причини недостатньої підготовленості молодих офіцерів до служби у військах.

Основними недоліками, на наш погляд, є, по-перше, те, що не уточнюються та не оновлюються освітньо-кваліфікаційні характеристики та їх варіативні частини на випускників, освітньо-професійні програми підготовки військових фахівців та їх варіативні частини, навчальні плани за спеціальностями (спеціалізаціями) підготовки військових фахівців та програми навчальних дисциплін, відповідно до завдань та структур Збройних сил, які істотно змінюються, способів їх застосування, впровадження нових форм і способів збройної боротьби, підвищення вимог до бойової підготовки військ (сил), їх застосування у міжнародних миротворчих операціях і збройних конфліктах.

По-друге, відмічені факти низької якості підготовки та проведення занять науково-педагогічними працівниками, особливо це стосується занять з практичною спрямованістю на підготовку військових фахівців до виконання обов’язків за конкретною посадою. В усіх формах навчання потрібно так чи інакше уявляти зміст майбутньої військово-професійної діяльності. Тоді до певної міри знімаються труднощі мотиваційного забезпечення навчальної роботи: вона набуває особистісного змісту, оскільки у навчальній діяльності вже будуть простежуватися контури майбутньої служби, створюватимуться реальні можливості для переходу від пізнавальної діяльності до військово-професійної.

У зв’язку з цим можна визнати доцільним під час організації навчального процесу передбачення створення таких ситуацій, які б несли в собі розгортання змісту військово-професійної діяльності в його динаміці. Курсант в ході аналізу і розв’язування ситуації формуватиметься як військовий фахівець в єдиному потоці активності, спрямованій на засвоєння змісту військової освіти. Як одиниця, яка задає перехід від навчальної діяльності до військово-професійної, можна

задати визначену якість військового фахівця, що буде формуватись у процесі діяльності, адекватної цілям військової освіти і змісту навчання, тобто таку системну якість спеціаліста, яка забезпечить можливість ефективного розв'язання завдань служби.

Така орієнтація навчально-виховного процесу у ВВНЗ дасть можливість досягти, на наш погляд, основної мети військово-професійної освіти – виховати у курсанта такі необхідні командирські якості офіцера, які дадуть йому змогу швидко адаптуватись у військах й ефективно виконувати службові обов'язки.

Значна частина науково-педагогічних працівників не знають, а отже, не враховують у педагогічній діяльності вимог начальника Генерального Штабу – Головнокомандувача Збройних сил України, командувачів видів Збройних сил України та інших посадових осіб до системи військової освіти, підготовки підрозділів (частин, з'єднань, об'єднань Збройних сил України), підготовки військових фахівців за спеціальностями (спеціалізаціями). Усе це призводить до ігнорування вимог замовників щодо підготовки офіцерського складу Збройних сил України.

По-третє, організація та проведення самостійної роботи курсантів в окремих вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів не відповідають вимогам “Інструкції про організацію освітньої діяльності у ВВНЗ Збройних сил України та ВНП ВНЗ України” [2]. Самостійна підготовка не стала основним способом засвоєння вивченого матеріалу.

По-четверте, потребує вдосконалення система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Проблема стовідсоткового підвищення кваліфікації постійного складу вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів ВНЗ, особливо цивільних науково-педагогічних працівників, досі не стала пріоритетною у керівництва окремих навчальних закладів. Стажування у військах як спосіб підвищення кваліфікації майже не використовується. За результатами інспекцій відмічається низький рівень професійної підготовленості науково-педагогічних працівників через недоліки у плануванні та проведенні занять у системі професійної (командирської) підготовки, недостатній рівень методичної підготовки керівників занять, недооцінки самостійної підготовки та, як правило, формального, спрощеного ставлення офіцерів до занять.

По-п'яте, потребує значного удосконалення робота з видання навчально-методичних матеріалів. Далеко не усі дисципліни військового циклу забезпечені підручниками і навчальними посібниками, тим більше рекомендованими Міністерством оборони України або Міністерством освіти і науки України для використання у навчальному процесі. Натомість на деяких заняттях використовуються навчально-методичні матеріали, які вже втратили свою навчальну та наукову цінність, не відповідають вимогам сучасності, не враховують вимоги замовників до підготовки військових фахівців, не враховують досвіду бойової підготовки військ (сил), ведення сучасних бойових дій, миротворчої діяльності Збройних сил тощо. Є випадки, коли деякі теми дисциплін, що викладаються, і навіть самі дисципліни взагалі не забезпечені навчально-методичною літературою. Відсутні матеріали, які б забезпечували підготовку офіцерського складу до організації повсякденної діяльності в умовах професійної армії.

І зрештою, у переважній більшості вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів ВНЗ накопичилося багато проблем у кадровому забезпеченні за спеціальностями підготовки військових фахівців, а саме:

недоліки у системі підбору, розстановки науково-педагогічних, неврахування наявності у них наукових ступенів та вчених звань, бойового досвіду, досвіду миротворчої діяльності, стажу служби у військах, рівня володіння іноземними мовами;

офіцери з оперативно-тактичним рівнем освіти розміщаються на посадах, які визначені для тактичного рівня освіти, та навпаки, призначаються на посади, нижчі від фактичного військового звання;

частина науково-педагогічних працівників взагалі не мають досвіду служби у військах, участі у бойових діях або миротворчих операціях. Командири підрозділів курсантів не мають практичного досвіду служби у військах, досвіду роботи з особовим складом, не знають вимог щодо підготовки військових фахівців та організації навчального процесу у вищому військовому навчальному закладі.

Підсумовуючи результати аналізу кадрового забезпечення науково-педагогічними працівниками, слід зазначити, що такий стан не спонукає їх до кар'єрного росту по службі, фактично легалізує їх небажання до підвищення кваліфікації, стажування у військах і, як наслідок, вносить негатив у підготовку курсантів.

Крім зазначених причин неякісної підготовки випускників до служби у військах, існують і причини, які властиві підготовці офіцерів запасу. Це й небажання студентів навчатися – підготовка на військовій кафедрі стала основним способом ухилення від строкової служби; й недостатнє військово-патріотичне виховання у процесі підготовки офіцерів запасу; й невиконання вимог спільного наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України “Про організацію військової підготовки студентів вищих навчальних закладів України за програмою підготовки офіцерів запасу в навчальних роках” стосовно розподілу студентів на групи з урахуванням відповідності напрямку і спеціальності підготовки у цивільному навчальному закладі змісту військової підготовки за відповідною військово-обліковою спеціальністю. Так, студенти Харківського університету Повітряних Сил, які навчаються за спеціальністю “Лазерна та оптоелектронна техніка” отримують військову спеціальність психолога; студенти Харківського національного університету радіоелектроніки за спеціальністю “Технології та засоби телекомунікації” також отримують військову спеціальність психолога, натомість студенти Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, котрі навчаються на історичному факультеті, отримують військову спеціальність з експлуатації та ремонту інженерних електротехнічних засобів, а студенти Національного університету кораблебудування навчаються на курсах військової підготовки Миколаївського державного університету як майбутні командири механізованих підрозділів.

Отже, у навчальному процесі більшості вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів накопичилося багато проблемних питань, які знижують ефективність системи військової освіти щодо підготовки військових фахівців до виконання обов'язків за конкретними посадами у військах і вимагають відповідних змін у провадженні освітньої діяльності.

Висновки. Підсумовуючи розгляд цієї теми, можна зробити висновок, що для вирішення вказаних проблемних питань у підготовці військових фахівців варто запропонувати наступне:

з метою покращання практичної складової навчання вжити невідкладних заходів із своєчасного завершення відпрацювання стандартів вищої освіти та основних нормативних документів навчальних закладів відповідно до нового Переліку спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра;

вирішити проблемні питання у кадровому забезпеченні за спеціальностями підготовки військових фахівців. Об'єктивний підбір, розстановка науково-педагогічних кадрів, урахування у них наявності наукових ступенів та вчених звань, бойового досвіду, досвіду миротворчої діяльності, стажу служби у військах на керівних посадах, рівня володіння іноземними мовами повинні стати головними чинниками під час призначення на посади викладачів;

забезпечити керівництво, координацію та контроль з урахуванням при відпрацюванні вказаних документів сучасних завдань розвитку Збройних сил, вимог до бойової підготовки військ (сил), їх застосування у міжнародних миротворчих операціях і збройних конфліктах, надати методичну та практичну допомогу військовим навчальним закладам у цьому питанні;

систему підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників зробити гнучкою, адаптованою до змін у сучасному розвитку військової освіти, з можливостями оперативного реагувати на зміни у чисельності та фаху необхідних військових фахівців. Широко використовувати стажування у військах як один із дієвих механізмів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

налагодити систематичну роботу щодо видання навчальної літератури з грифом Міністерства оборони України “Схвалено для використання в навчальному процесі”;

створити робочу групу для опрацювання проекту спільного наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України “Про визначення відповідності цивільних спеціальностей військово-обліковим спеціальностям Збройних сил України”;

забезпечити високу якість підготовки та проведення занять науково-педагогічними працівниками. Особливу увагу звернути на вивчення та врахування в педагогічній діяльності вимог замовників на підготовку військових фахівців, прищеплення навичок та формування умінь у майбутніх офіцерів щодо виконання функціональних обов'язків за посадою у військах, організації повсякденної діяльності підрозділів, у роботі з особовим складом, в тому числі з військовослужбовцями військової служби за контрактом;

більше уваги приділити практичній підготовці випускників до бойової роботи з озброєнням та на військовій техніці, довести навички у володінні озброєнням та військовою технікою до автоматизму;

покращати якість навчання, військово-патріотичного виховання студентів, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, зорієнтувати їх на службу в резерві.

Дієвість вищезазначених заходів забезпечить потреби Збройних сил України в якісно підготовлених військових кадрах, здатних виконувати свої функціональні обов'язки за посадовим призначенням.

Надзвичайно важливою є необхідність активізації роботи у напрямку всебічного вивчення досвіду кадрового становлення національних Збройних сил, що має проявитися у появі в науковому обігу ґрунтовних наукових праць із цієї теми, що, своєю чергою, дасть змогу визначити недоліки процесу кадрового забезпечення та уникнути помилок і прорахунків у цій сфері в майбутньому.

1. Концепція кадрової політики в Збройних силах України. Затверджена наказом Міністра оборони України від 27.11.07 № 659. 2. Інструкція про організацію освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Збройних сил України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України. Затверджена спільним наказом Міністра оборони України і Міністра освіти і науки України від 13.04.05 № 221/217. 3. Нецадим М.І. Теоретико-концептуальні основи змісту військової освіти // Наука і оборона. – 1999. – № 3. – С. 23–29. 4. Лойко О.М. Історичний досвід військового будівництва США в контексті створення професійної армії України // Військово-науковий вісник. – 2006. – Вип. 8. – С. 191. 5. Щокін Г.В. Теорія кадрової політики. – К.: МАУП, 1997. УДК 947.78

О.І. Попович

Львівський державний університет внутрішніх справ

ДОСВІД СТВОРЕННЯ СПОЛУЧЕНИМИ ШТАТАМИ АМЕРИКИ СИСТЕМИ ПРОТИРАКЕТНОЇ ОБОРОНИ КРАЇНИ ПРОТЯГОМ 90-х рр. ХХ ст.

© Попович О.І., 2008

Проаналізовано процес створення і розвитку системи протиракетної оборони Сполучених Штатів Америки у 90-х роках минулого століття. Досліджено чинники, які впливали на нього, та реагування військово-політичного керівництва новітньої Росії на дії США.

The process of the creation and development of the USA anti-missile defense's system in the 90s of the last century is analyzed. The factors, which influence it and the reaction of the military and political leaders of the recent Russia on the actions of the USA, are researched.

Сьогодні продовжуються активні дискусії з приводу можливого розгортання Сполученими Штатами Америки так званого “третього операційного району” наземного бойового сегменту Національної протиракетної оборони (ПРО) на території Чехії та Польщі. Плани США щодо